

Kort referat fra møte i Kompetansebehovsutvalget

Tid: 15. mars 2024 Kl. 10.00–16.00

Sted: Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, Karl Johans gate 7, Oslo

Deltakere

Utvalget: Erling Barth, Erik Brekken (deltok etter lunsj), Torberg Falch, Eli-Karin Flagtvedt, Leif Skiftenes Flak, Ingrid Paaske Gulbrandsen, Gunnar Hartvigsen, Pinar Heggernes, Eva Margrethe Kvalvaag, Christine Meling, Liv Sannes, Sveinung Skule (utvalgsleder), Bente Sjøgaard, Hans Torvatn, Are Turmo, Runar Hagelund Wiksnes

Sekretariatet: Karin Hårstad Fonn (sekretariatsleder), Lars Kirkebøen, Hege Medin, Kristine Sundberg, Stine Viddal Øi

Forfall: Ingen

Møtet startet med en presentasjonsrunde. Statssekretær Ivar B. Prestbakmo fra Kunnskapsdepartementet hilste på utvalget. Utvalgsmedlemmene Erling Barth og Pinar Heggernes holdt innlegg om teknologi og kompetansebehov.

Sak 1–2024 Tolkning av mandat

Utvalget diskuterte mandatet med særlig vekt på disse spørsmålene. Diskusjonen tok utgangspunkt i hvordan mandatet ble tolket i forrige periode.

- Hva er «framtidige kompetansebehov»?
 - Et bredt kompetansebegrep (formell utdanning, ikke-formell opplæring og uformell).
 - Vekt på mellomlang og lang sikt, men tema gjør det nødvendig å også se på kort sikt i denne utvalgsperioden.
- Hvilken kunnskap tar vi utgangspunkt i?
 - Løfte frem partenes innspill, men fortsatt legge vekt på forskningsbasert kunnskap. Vi bør tydeliggjøre hvor det er vitenskapelig usikkerhet, og spesifisere hva slags kunnskapsgrunnlag utvalgets vurderinger bygger på.
- Hvilke målgrupper har utvalget? Hvordan vekte disse?
 - Spesiell vekt på nasjonale kompetanse- og utdanningsmyndigheter, men bred målgruppe.
 - Mer åpenhet. Utvalget ønsker å legge til rette for diskusjoner og innspill gjennom åpne arrangementer.
- Hvordan skal utvalget forholde seg til usikkerhet og dilemmaer?
 - Analysere, peke på utfordringer og beskrive dilemmaer.
 - Utvalget ønsker også å beskrive ulike scenarioer.
- Bør utvalget vurdere eller foreslå tiltak?
 - Fortsatt vekt på analyser, kunnskapsgrunnlag og være tydelige på utfordringer.
 - Peke tydeligere på innsatsområder/tiltaksområder og hvem utvalget mener har ansvar for å følge opp disse.

Sak 2–2024 Avgrensing av tema og forslag til hovedproblemstillinger

Kompetansebehovsutvalget 2024-2025 skal levere en rapport med tema «Betydningen av nye teknologier for framtidige kompetansebehov».

Utvalget diskuterte hvordan de ønsket å avgrense begrepet «nye teknologier», og hadde ulike meninger om hvor stor vekt rapporten og arbeidet underveis skal legge på kunstig intelligens. Inntil videre går utvalget videre med å undersøke hvordan «digitale teknologier/digitalisering, inkludert kunstig intelligens» påvirker framtidige kompetansebehov.

Med utgangspunkt i mandat og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag hadde sekretariatet foreslått fire hovedproblemstillinger for arbeidet med utvalgets rapport:

1. Hvordan kan digitale teknologier endre kompetanse- og arbeidskraftsbehov i arbeidslivet, og hvilken kompetanse er særlig viktig for Norge å utvikle?
2. Hvordan kan digitale teknologier påvirke ulike grupper av arbeidstakere?
3. Hvilke utfordringer og muligheter har de ulike delene av utdanningssystemet og arbeidslivet selv med å imøtekomme kompetansebehovene?
4. Hvordan kan ulike innretninger av kompetansepolitikken bidra til å imøtekomme kompetansebehovene og bidra til rettferdig omstilling?

Utvalget ga både overordnede og mer detaljerte innspill til formuleringene. Noen overordnede innspill var:

- Problemstillingene dreier seg rundt etterspørsel etter kompetanse, tilbud av utdanning og kompetanse, fordelingsvirkninger og politikk
- Bør ha et mindre reaktivt forhold til teknologiutviklingen. Hvordan skal vi lykkes?
- Behov for et mer overordnet perspektiv. Vi avgrenser oss til arbeidslivet, men tar inn samfunnsaspekter som sikkerhet og inkludering.
- Må justere begrepet «rettferdig omstilling»

Sekretariatet kommer tilbake til utvalget med reviderte problemstillinger.

Sak 3–2024 Annen informasjon og eventuelt

Møtet ble avsluttet kl. 16.00. Neste utvalgsmøte er 29.-30. april 2024.